

2026-2027 m. Atviros Vyriausybės planas

Viešosios konsultacijos ataskaita

Kodėl organizavome viešąją konsultaciją?

Siekiant surinkti veiksmų pasiūlymus 2026-2027 m. Atviros Vyriausybės planui, buvo organizuojama [viešoji konsultacija](#).

Jos tikslas – išgirsti visuomenės nuomonę ir pasiūlymus apie tai, kokių veiksmų valstybėje reikėtų siekiant plėtoti [Atviros Vyriausybės darbo grupės](#) atrinktas keturias tematines atvirumo sritis:

- antikorupcija,
- dalyvavimas ir įtrauktis,
- pilietinės visuomenės plėtra,
- klimato kaita.

Lietuva jau nuo 2011 m. yra tarptautinės bendruomenės „[Atviros Vyriausybės partnerystė](#)“ (angl. *Open Government Partnership*, toliau - OGP) narė, prie kurios prisijungusios valstybės siekia skaidresnio, atskaitingesnio ir labiau pilietinę visuomenę įtraukiančio viešojo sektoriaus. Kad atvirumas neliktų tik siekis, Vyriausybė kartu su visuomene, nevyriausybiniomis organizacijomis, asociacijomis ir kitais veikėjais išsikelia dvejų metų tikslus ir konkrečius įgyvendinimo veiksmus – Atviros Vyriausybės planą.

Atviros Vyriausybės plano rengimą koordinuoja Vyriausybės kanceliarijos Atviros Vyriausybės skyrius. Sprendimus dėl plano rengimo eigos ir pasiūlymų panaudojimo priima [Atviros Vyriausybės darbo grupė](#).

Atviros Vyriausybės plano rengimo eiga:

Kaip surinkome pasiūlymus?

Viešosios konsultacijos metu buvo taikomi du metodai: **pasiūlymai raštu** bei **kūrybinių dirbtuvių ciklas**.

Viešoji konsultacija raštu vyko 2025 m. rugsėjo 8 d. -lapkričio 26 d. Kūrybinės dirbtuvės organizuotos rugsėjo – gruodžio mėn.:

- **„Įtrauktis ir įvairovė: pažeidžiamų grupių dalyvavimas priimant sprendimus“**, 2025 m. rugsėjo 12 d., tikslas – išgirsti, ką reikėtų keisti, kad viešasis sektorius galėtų sistemingai įtraukti pažeidžiamas ir kitas socialines grupes. Susitikimo apžvalga skelbiama čia: [Įtrauktis ir įvairovė_apibendrinimas](#).
- **„Verslo skaidrumo didinimas: kokių sprendimų reikia?“**, 2025 m. lapkričio 13 d. Tikslinė grupė – privataus ir NVO sektorių atstovai, verslą prižiūrinčios įstaigos, asociacijos. Susitikimo apžvalga skelbiama čia: [Verslo skaidrumas_apibendrinimas](#).
- **„Kokie viešojo ir nevyriausybinių sektoriaus bendradarbiavimo veiksmai padėtų skirtingoms visuomenės grupėms išlikti atsparioms ir įveikti krizines situacijas?“**, 2025 m. lapkričio 26 d. Tikslas – kartu atrasti, kas svarbu visuomenės, ypač konkrečių jos grupių, atsparumui, ką jau darome ir kur dar reikėtų dar glaudesnio viešo ir nevyriausybinių sektoriaus bendradarbiavimo. Susitikimo apžvalga čia: [Pilietinės visuomenės atsparumas_apibendrinimas](#).
- **„Kokie veiksmai galėtų padėti dar labiau įtraukti piliečius ar juos atstovaujančias organizacijas į klimato kaitos ir aplinkosaugos politikos formavimą bei įgyvendinimą?“**, 2025 m. gruodžio 3 d. Tikslas – pasikalbėti apie tai, kokie sprendimai klimato kaitos srityje galėtų dar labiau pastiprinti tarpusavio bendradarbiavimą, leisiantį nuosekliai judėti teigiamų pokyčių link. Susitikimo apžvalga čia: [Klimato kaita_apibendrinimas](#).
- **„Dalyvavimas sprendimų priėmimo: kokių veiksmų galime imtis?“**, 2025 m. gruodžio 4 d. Tikslas – atsakyti į klausimą, kaip galime užtikrinti, kad suinteresuotos šalys turėtų realias galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo, nepaisant ribotų resursų ir informacijos vakuomo. Susitikimo apžvalga čia: [Dalyvavimas sprendimų priėmimo_apibendrinimas](#)

Kas dalyvavo konsultacijoje?

Viešojoje konsultacijoje raštu pasiūlymus pateikė 16 visuomenės bei įvairių organizacijų atstovų.

Kūrybinių dirbtuvių cikle dalyvavo daugiau nei 100 nevyriausybinių, viešo ir privataus sektoriaus atstovų bei atvirumo srities ekspertų. Tarp jų – jaunimo, senjorų, kitų socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių organizacijos, aplinkosaugos organizacijos, taip pat – skaidrų verslą vienijančios asociacijos.

Kokie konsultacijos rezultatai?

Viešosios konsultacijos metu surinkta **daugiau nei 100 pasiūlymų** Atviros Vyriausybės plano rengimui. Apibendrinus pasiūlymus, suformuluoti **52 veiksmai**.

Žemiau pateikiama veiksmų santrumpa. Veiksmai suskirstyti pagal tematinės sritis, kurias [Atviros Vyriausybės darbo grupė](#) įvardijo kaip prioritėtines. Išsamūs veiksmų aprašai pateikiami šiame [dokumente](#).

Veiksmų sąrašas

Nr.	Tema	Potėmė	Veiksmo pavadinimas
1.	Antikorupcija	Atviri duomenys	Atverti duomenys ir jų vertimas į suprantamą kalbą
2.		Dirbtinis intelektas	Susitarti dėl ir įgyvendinti dirbtinio intelekto (DI) naudojimo skaidrumo standartą Lietuvoje
3.		Informacijos prieinamumas	Neatlygintinai suteikti registruose kaupiamus duomenis pilietinės visuomenės organizacijoms
4.		Lobizmas	Aiškiau sureguliuoti lobistinę veiklą
5.		Verslo skaidrumas	Skatinti privataus sektoriaus skaidrumą
6.		Verslo skaidrumas	Viešinti įmonių profilius VMI
7.		Verslo skaidrumas	Didinti savivaldybės valdomų įmonių skaidrumą

Nr.	Tema	Potėmė	Veiksmo pavadinimas
8.		Viešieji pirkimai	Didinti valstybės lėšų investavimo skaidrumą
9.		Viešieji pirkimai	Sukurti institutą viešųjų pirkimų ginčams spręsti
10.	Dalyvavimas	Įrankiai	Skatinti inovatyvius bendradarbiavimo su visuomene būdus
11.		Įrankiai	Patogi viešųjų konsultacijų ir dalyvavimo platforma
12.		Įtrauktis	Įtraukti socialiai pažeidžiamas grupes
13.		Įtrauktis	Suinteresuotų šalių pažinimas
14.		Komunikacija	Tobulinti visuomenės informavimą apie viešojo sektoriaus veiklą bei galimybes įsitraukti į sprendimų priėmimą
15.		Komunikacija	Užtikrinti grįžtamąjį ryšį dėl asmens kreipimosi į įstaigą
16.		Sprendimų priėmimas	Visi raštai dėl teisės aktų projektų – vieši
17.		Sprendimų priėmimas	Visuomenės atsiklausimas rengiant sprendimus
18.		Sprendimų priėmimas	Viešosios konsultacijos – taisyklė, o ne išimtis
19.		Sprendimų priėmimas	Tobulinti viešųjų konsultacijų mechanizmą
20.		Sprendimų priėmimas	Nusistatyti sėkmės rodiklius savivaldybėms įtraukiant gyventojus į sprendimų priėmimą
21.	Sprendimų priėmimas	Kurti sąlygas NVO dalyvavimui teisėkūroje	

Nr.	Tema	Potėmė	Veiksmo pavadinimas
22.	Klimato kaita	Sprendimų priėmimas	Nebijoti grįžti į ankstesnes sprendimų rengimo fazes
23.		Sprendimų priėmimas	Teisės akto santrumpa lengvai suprantama kalba
24.		Ugdymas	Tobulinti ir konkretinti pilietinio ugdymo turinį mokykloje
25.		Viešasis sektorius	Didinti viešojo sektoriaus efektyvumą bei darbuotojų įsitraukimą
26.		Viešieji finansai	Dalyvaujamas biudžetas savivaldybėse
27.		Klimato kaita	Informacijos prieinamumas
28.	Komunikacija		Keisti klimato kaitos žodyną
29.	Komunikacija		Informuoti visuomenę klimato kaitos klausimais
30.	Komunikacija		Į vietą orientuota (lokali) komunikacija apie klimato ir aplinkos būklę bei sprendimus pasitelkiant klimato ambasadorių tinklą
31.	Sprendimų priėmimas		Svarbiais klimato kaitos ar kitais aplinkos klausimais gali užsiimti valstybės įstaigos kartu su žmonėmis
32.	Sprendimų priėmimas		Išsigryninti, kaip klimato kaitos sprendimų kūrimo galėtų dalyvauti piliečiai
33.	Sprendimų priėmimas		Sustiprinti teisėkūros kontrolės mechanizmą
34.	Tinklaveika		Bendradarbiavimo, kompetencijų ir gerųjų įtraukimo praktikų sklaidos tinklas
35.	Ugdymas		Sustiprinti aplinkai draugiškos elgsenos formavimą ikimokykliniame, priešmokykliniame ir pradiniame ugdyme

Nr.	Tema	Potemė	Veiksmo pavadinimas
36.		Ugdymas	Sudaryti daugiau galimybių mokiniams sužinoti apie klimato kaitą
37.	Piliietinė visuomenė	Bendradarbiavimas	Kurti bendradarbiavimo platformas tarp valdžios ir NVO
38.		NVO finansavimas	NVO veiklos finansavimo galimybės
39.		Savanorystė	Per švietimo priemones ir iniciatyvas skatinti visuomenėje savanorystės kultūrą
40.		Socialinis atsparumas	Stiprinti vietos lygmens organizacijų ryšius
41.		Socialinis atsparumas	Socialinių ryšių stiprinimas ir tarpusavio pagalbos tinklų plėtra
42.		Socialinis atsparumas	Diskusijų ciklas apie bendruomenių pasiruošimą ir gebėjimus
43.		Socialinis atsparumas	Sistemiška ir įvairialypė informavimo sistema
44.		Socialinis atsparumas	Praktinių pasirengimo krizinėms situacijoms priemonių standartizavimas pagal skirtingų visuomenės grupių poreikius
45.		Socialinis atsparumas	Stiprinti bendruomenių autonomiją atliekant poreikių analizę
46.		Socialinis atsparumas	Nacionalinis judėjimas „Būk atsparus – pažink kaimyną!“
47.		Socialinis atsparumas	Atsparumo įsivertinimo įrankis
48.		Socialinis atsparumas	Pritaikyti teisinį reguliavimą ekstremalioms situacijoms
49.		Socialinis atsparumas	Stiprinti atsparumui reikalingus gebėjimus

Nr.	Tema	Potėmė	Veiksmo pavadinimas
50.	Kita	Orientacija į klientą	Kuriant produktą (paslaugą) planuojami mokymai tikslinei grupei
51.		Prieinamumas	Taikyti lengvai suprantamos kalbos principus viešajame sektoriuje
52.		Prieinamumas	Patvirtinti prieinamumo žmonėms su negalia reikalavimus

Kaip panaudoti rezultatai?

Viešosios konsultacijos metu gauti pasiūlymai pateikti svarstyti [Atviros Vyriausybės darbo grupei](#).

2025 m. gruodžio 12 d. vyko Atviros Vyriausybės darbo grupės susitikimas, kurio metu darbo grupės atstovai nusprendė dėl veiksmų, kurie turėtų būti įgyvendinami 2026-2027 m.

Darbo grupės nariai apsvarstė visus veiksmus, juos grupavo ir priskyrė vienai iš keturių kategorijų pagal įgyvendinimo ir poveikio matricą. Vėliau nariai individualiai balsavo už keturis, jų nuomone, reikalingiausias veiksmus, kurie turėtų būti įgyvendinti kai Atviros Vyriausybės plano dalis.

Sutarta, jog atsakingoms institucijoms bus rekomenduojami įgyvendinti tie veiksmai, kurie nebuvo atrinkti kaip prioritetiniai.

Visa veiksmų atrankos eiga pateikiama [darbo grupės susitikimo atmintinėje](#).

Darbo grupės nariai nusprendė į 2026-2027 m. Atviros Vyriausybės planą atrinkti keturis veiksmus. Du iš jų apima kelis viešosios konsultacijos metu gautus pasiūlymus, kurie buvo sujungti į vieną.

Veiksmai, atrinkti į Atviros Vyriausybės planą:

1. Išbandyti ir skatinti bendradarbiavimo ir visuomenės įtraukimo praktikas.

Įgyvendinančios įstaigos: Vyriausybės kanceliarija, bendradarbiaujant su Aplinkos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija.

Šiuo veiksmu siekiama plėtoti bendrakūros praktikas viešajame sektoriuje, išbandant įvairius diskusijų ir bendradarbiavimo formatus regionuose, įtraukiant į juos ir socialiai pažeidžiamas visuomenės grupes bei kuriant gerųjų praktikų sklaidos tinklą dėl visuomenės įtraukimo sprendžiant klimato kaitos klausimus.

2. Parengti ir viešinti privataus sektoriaus skaidrumo atmintinę.

Įgyvendinanti įstaiga – Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Darbo grupės siūlymu, šio veiksmo įgyvendinimas padėtų verslui vienoje vietoje turėti aiškius kriterijus, kuriais galėtų vadovautis plėtodamas skaidrią ir atsakingą veiklą.

3. Įvertinti galimybes ir sukurti sąlygas (t. y. pasirengti) registruose kaupiamus duomenis neatlygintinai teikti pilietinės visuomenės organizacijoms.

Įgyvendinanti įstaiga – Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Veiksmas skirtas pradėti dialogą dėl sąlygų, reikalingų, kad pilietinėms organizacijoms, kurios, kaip ir žurnalistai, vykdo „visuomenės sargo“ (angl. *public watchdog*) funkciją, būtų suteikta teisė neatlygintinai gauti VĮ Registrų centro tvarkomus duomenis, kaupiamus registruose ir informacinėse sistemose, tokiuose kaip JAR, JADIS ir NTR. Darbo grupė numatė, kad įgyvendinant šį veiksma turėtų būti siekiama aptarti galimybes, reikiamus išteklius ir pasirengimą neatlygintinai teikti duomenis pilietinės visuomenės organizacijoms. Siūloma veiksma įgyvendinti kartu su VĮ Registrų centru.

4. Įvertinti galimybes ir sukurti sąlygas (t. y. pasirengti) didinti savivaldybės valdomų įmonių skaidrumą.

Įgyvendinančios įstaigos: Ekonomikos ir inovacijų ministerija, bendradarbiaujant su Valdymo koordinavimo centru.

Darbo grupė numatė, kad įgyvendinant šį veiksma turėtų būti pradėtos diskusijos apie tai, kaip sekti valstybės valdomų įmonių reformos sėkmės pavyzdžiu ir įgyvendinti skaidrumo pokyčius savivaldybės valdomose įmonėse.

Ši informacija perduota galimiems veiksnių įgyvendintojams – Aplinkos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, VĮ Registrų centrui bei Valdymo koordinavimo centrui. Veiksnių įgyvendintojai iki 2026 m. sausio 16 d. turėtų pateikti šių veiksnių įgyvendinimo aprašus bei kitą reikalingą informaciją.

Vėliau šie veiksmų aprašymai bus pristatyti Atviros Vyriausybės darbo grupei bei viešosios konsultacijos metu dėl galutinio Atviros Vyriausybės plano, kuri vyks 2025 m. vasario mėn.

Po viešosios konsultacijos Atviros Vyriausybės planas bus tvirtinamas Atviros Vyriausybės Darbo grupėje ir pristatomas Tarpinstituciniame pasitarime. Plano rengimo pabaiga laikoma, kai jis pateikiamas OGP atstovams ir viešai paskelbiamas OGP portale.

Daugiau informacijos apie Atviros Vyriausybės planus galite rasti [čia](#).

